

[Stegger Nielsen.]

til den højtærede minister for offentlige arbejder, væsentlig vedrørende det indstilende udvalgs praksis og fremgangsmåde — altså det udvalg, der er tale om i lovforslagets § 3 —, hvilke synspunkter det anlægger overfor de pågældende baner, der søger om tilskud, hvilke betingelser man mener at måtte stille, og hvordan praksis i det hele taget har været i den forløbne tid. Det kunne vi ønske at få nogle enkelte oplysninger om, og det er grunden til, at vi fra vort partis side gerne vil have sagen behandlet i udvalg. Men jeg takker den højtærede minister for fremsættelsen af lovforslaget. Jeg gentager, at vi fra privatbanernes side er yderst tilfredse med, at denne hjælp er ydet os i disse år, og at loven nu foreslås forlænget på den måde, som sket er i forslaget her, og hermed skal jeg da på mit partis vegne tilsige vor støtte til lovforslagets videre hurtige og velvillige behandling i det høje ting.

Jørgen Jørgensen: Jeg kan også føje mit partis tak til den tak, der allerede er fremsat for selve lovforslagets idé, nemlig at hjælpe til med at holde de kommunale baner i drift, således som man har gjort det hidindtil.

Der står i § 2 — det vil jeg gerne have klaret med det samme; der ligger vel ikke noget andet i det, end der hele tiden har ligget —, at forudsætningen for statstilskud er, at den resterende del af underskuddet dækkes ved tilskud „fra anden side“. Det var jo engang sådan ved visse baner, at enkelte banefunktionærer skulle deltage i dækning af underskuddet. Jeg går ud fra, at der her — naturligvis — er tale om kommuner, og at det ikke er meningen at gå tilbage til den nævnte ordning igen. Jeg ser, at den højtærede minister nikker. Jeg har heller ikke tænkt mig det, men en enkelt bange funktionær har gjort opmærksom på, at det var da et mærkeligt udtryk. Men det har naturligvis en eller anden fornuftig forklaring som alle udtryk.

Da forslaget kommer i udvalg, vil jeg gerne — og det ville jeg forøvrigt alligevel — fremsætte nogle tanker til overvejelse om hele forholdet mellem statsbaner og privatbaner. Jeg er enig med den højtærede minister i, at således som konkurrenceforholdene efterhånden udvikler sig — og det gælder jo ikke alene disse baner, men også statsbanerne —, vil der komme vanskeligheder. Desværre hører jeg ikke til dem, der vil pukke på, at der sidder et udvalg, som snart må se at blive færdigt; jeg har des-

være den opfattelse, at der skal løbe meget vand i stranden endnu, og at der skal en stor mentalitetsændring til, før man ud omkring i landet bliver indstillet på at lave om på disse forhold. Forholdet er nemlig det — således som også påpeget af de tidligere ordførere —, at i det øjeblik de lokale interesser bliver draget med ind, er man mere interesseret i at få varerne bragt til døren, i og for sig uden hensyn til, hvad det koster, og derfor tror jeg, at takstproblemet slet ikke spiller nogen afgørende rolle. Det er mere et spørgsmål om, hvorvidt man fra befolkningens side vil være indstillet på at hjælpe med til at holde selve institutionen i gang, end det er et moment, som man kan drive en konkurrence på.

Men det, jeg gerne ville sige et par ord om, er, at efter min opfattelse vil det være bedre og sundere, at man overfører en del af pensionsbyrden fast til staten. Jeg har nævnt det før og vil gerne gentage det. Vi, der bor i de kommuner, som skal deltage i dækningen af underskuddet, takker naturligvis ministeren for denne støtte. Den ærede ordfører for venstre, som jo også talte på privatbanernes vegne, var såre tilfreds. Det er jeg for mit vedkommende ikke. Jeg synes, det er ganske urimeligt, at de kommuner, som har ansvaret, kan man vel sige, for privatbanernes opretholdelse, efter at have betalt reguleringstillægget til statens pensionister også skal betale reguleringstillæg til privatbanernes pensionister. Det er efter min opfattelse en foranstaltning, som egentlig ikke har noget med selve begrebet jernbanedrift at gøre. Det ville efter min opfattelse være langt naturligere, om man dækkede denne udgift gennem den fælleskommunale udligningsfond, som jo ligger med midler til gennem mange år at kunne klare dette problem. Man lægger her byrden på ganske tilfældige kommuner. Man har jo i hundredvis af eksempler på, at af to kommuner, som støder op til hinanden, har den ene forpligtelser overfor en privatbane, den anden ikke, og beboerne i den ene kommune har som følge deraf en årlig udgift, når der er underskud — det skal nok fremgå af deres forhøjede kommuneskat —, som beboerne af den anden kommune ikke har. Men i mange tilfælde har de ganske den samme interesse i selve foretagendet. Sådan ligger forholdet mange steder fra gammel tid.

Efter min opfattelse ville det hjælpe banerne ganske betydeligt, om man kunne få dette banedriften i og for sig ganske uvedkommende forhold bragt ud af verden, det forhold, som er opstået på grund af